

Ért.

1166

H. 1906

A

MAGYARKANIZSAI KÖZSÉGI
POLGÁRI FIÚISKOLA
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1905 | 1906. TANÉVRŐL.

XIII. ÉVFOLYAM.

ÖSSZEÁLLITOTTA :

DÉGAY KÁLMÁN,

IGAZGATÓ.

Bruck, Magyarkanizsa, 1906-7

1166

1166

A

MAGYARKANIZSAI KÖZSÉGI

POLGÁRI FIÚISKOLA

É R T E S Í T Ő J E

AZ 1905 | 1906. TANÉVRŐL.

XIII. ÉVFOLYAM.

ÖSSZEÁLLITOTTA :

DÉGAY KÁLMÁN,

IGAZGATÓ.

ORSZ. PEDAGÓGIAI KÖNYVTAR ÉS TANSZERMŰZEM

Érkezett 13 16. 69

Lezárt szám: 14.844. Csoport szám: ~~111965~~

Bruck, Magyarkanizsa 1906—6

II. B. 177.

Ért 1166/1905, 1906

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
Növendéknapló
1937. évi 5267. sz.

I.

Iskolai felügyelet.

A) *Az 1905—1906-ik évben.*

A nagyméltóságú magy. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztérium főfelügyeleti jogát Gräff Nikáz, kir. tanácsos, Tanfelügyelő úr által gyakorolja.

Segédtanfelügyelők: Dr. Kárpáti Sándor és Dr. Radvány Ferenc.

A tanfelügyelőség székhelye: Zombor.

A mint már mult évi értesítőnkben említettem, a nmélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 1904. évi december 29-én 87808 sz. rendeletével — egyelőre a kir. Tanfelügyelőség hatáskörének meghagyásával — polgári iskolai iskolalátogatói intézményt szervezett, mely intézménnyel a polg. iskolák színvonalát határozottan emelte. Ezen miniszterileg kinevezett iskolalátogatók t. i. oly szakemberek, akik a tanügy terén kifejtett kiváló tevékenységük által kitűnnek.

Ilyen kiváló szakferfiú volt a mi iskolánk kinevezett szakfelügyelője, Perjéssy László, szegedi áll. polgári és áll. felső kereskedelmi iskolai igazgató, aki a mult esztendőben iskolánkat meg is látogatta. Nem régen azonban lemondott nem csak ezen kitüntető tisztségéről, hanem fent említett

iskolai állásáról is, amennyiben a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkárává választotta. — Szeretettel gondolunk rá, mert tudjuk, hogy — habár más működésének a tere — az iskola ügyeit azontúl is lelkesen fogja pártolni.

Helyébe a nmélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter 1906. évi május 1-én kiadott 18134 sz. rendeletével dr. Vangel Jenő egyetemi magántanárt, paedagógiumi címzetes igazgatót nevezte ki intézetünk iskolalátogatójává. Ő benne iskolánk újból a tanügyi világ előtt általánosságban elismert szakférfiut nyert, aki széleskörű s gyakorlati értékkel bíró tudásával bizonyára a tanügy előnyére leend.

Üdvözöljük igaz örömmel!

A közvetlen felügyeletet a polg. közs. iskolaszék gyakorolja, melynek:

a) *elnöksége:*

Tóth József, birtokos, elnök;
Sóti Imre dr., ügyvéd, alelnök;
Popovits György, közs. I. bíró, gondnok;
Dégay Kálmán, polg. isk. igazgató, isksz. jegyző;

b) *hivatalból tagjai:*

Márton Mátyás, prépost, róm. kath. lelkész;
Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész;
Dr. Rosenberg Ede, rabbi,
Dr. Roxer Gyula, közs. I. orvos;

c) *választott tagjai:*

Apczy Mihály, kereskedő;
Csuka Sándor, közs. mérnök;
Huszágh István, közs. jegyző;

Dr. Király Sándor, ügyvéd ;
Laczkovics Károly, közs. jegyző ;
Losoncz János, pénztáros ;
Dr. Lóbl Nándor, ügyvéd ;
Nagy Ádám János, gazdálkodó ;
Szilágyi Antal, kereskedő ;
Tripolszky József, gyógyszerész ;
Vinczer Ferenc, iparos ;
Weiszberger Ignác, birtokos, takarékp. igazgató.

d) *póttagjai:*

Bosznai Ferenc, iparos ;
Bata Vince, gazdálkodó ;
Bognár György, gazdálkodó ;
Nagy Szilveszter, iparos.

II

Tanító-testület.

Dégy Kálmán, igazgató, az I. félévben a III. oszt. helyettes főnöke; tanította mind a négy osztályban a számtant heti 10 órán, a IV. osztályban a természettant heti 3 órán, az I. II. és III. osztályban a természetrajzot heti 9 órán, mind a négy osztálynak az éneket heti 2 órán, a III. osztályban a kerek írást heti 1 órán, összesen heti 25 órán. Február elsejétől fogva — Mondok Ferenc tanár urnak megválasztása, tehát az üresedésben volt ötödik tanári állásnak végleges betöltése következtében — év végéig tanította a számtant és éneket mind a négy osztályban és a kerek írást a III. osztályban. A szám- és mértani, továbbá a természettani és tornai taneszközöknek óre volt. — Képesítése mennyiségtan- természet-tudományi és tornatanári. — Tanit általában 18 év óta, iskolánknál 13 éve.

Katona Sándor, a IV. osztály főnöke; tanította az I. félévben a III. és IV. osztályban a német nyelvet heti 6 órán, a földrajzot mind a négy osztályban heti 8 órán, a történelmet

a III. és IV. osztályban heti 2 meg 3 órán és a szépirást az I. és II. osztályban heti 2 órán, összesen heti 21 órán. A II. félévben ugyanazon tárgyakat tanította az írás kivételével. — A földrajz-, történelmi és szépirási taneszközöknek, továbbá a tanári és ifjúsági könyvtárnak őre volt. — Képesítése van a nyelvtudományi körből és tornából. — Tanít 35 év óta, iskolánknál 12 éve.

Kocsis Samu, a II. osztály főnöke, egész éven át tanította a magyar nyelvet mind a négy osztályban, összesen heti 17 órán. — Tanít általában 18 év óta, iskolánknál 13 éve. — Képesítése nyelv-, történettudományi és tornatanári.

Szappanos Béla, az I. osztály főnöke, tanította az I. félévben a mértant mind a négy osztályban heti 8 órán, a szabadkézi rajzot mind a négy osztályban heti 10 órán, a mértani rajzot mind a négy osztályban heti 9 órán és a tornát mind a négy osztályban, összesen heti 29 órán. A II. félévben tanította a szabadkézi és mértani rajzot mind a négy osztályban, a szépirást az I. és II. osztályban. — Ő volt a szabadkézi és mértani rajz-taneszközöknek az őre és az I. félévben értekezleti jegyző. — Képesítése rajztanári. — Tanít általában és iskolánknál 8 év óta.

Egyik tanszék (mennyt. termtud. és ének) az I. félévben fentiek által helyettesített.

A II. félévben ezen állást elfoglalta **Mondok Ferenc**, képesített polg. iskolai tanár. Ő vette át Dégay Kálmán igazgatótól a III. oszt. osztályfőnökségét és tanította mind a négy osztályban a mértant heti 8 órán, az I. II. és III. osztályokban

a természetrajzot heti 9 órán, a IV. osztályban a természettant heti 3 órán és mind a négy osztályban a tornát heti 2 órán, összesen heti 22 órán.

Ő volt a természetrajzi, természettani, valamint a mér-tani és tornaeszközök óre február hó elsejétől kezdetten s ugyancsak őt bizta meg a tantestület az értekezleti jegyzői tisztséggel. — Képesítése mennyiségtan-, természettudományi. — Tanít 1906 febr. hó 1-je óta.

A hitoktatást részben az illetékes felekezetek lelkészei, részben az illetékes egyházi hatóság megbízása folytán Szap-panos Béla tanár végezte.

A róm kath tanulók hitoktatását tiszt. Németh Zsig-mond, róm. kath segédlelkész teljesítette heti 4 órán.

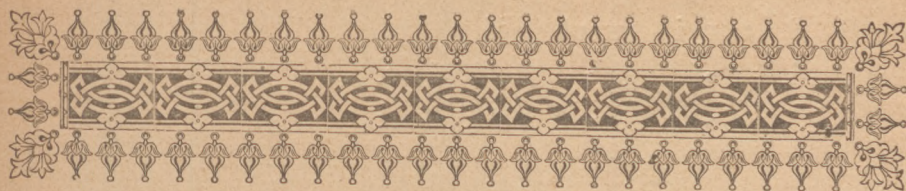
A gör. kel. vall. tanulókat főliszt. Gregorovits Velimir oktatta a hittanban, heti 2 órán.

Az ev. ref vall. tanulók hitoktatását Szappanos Béla tanár teljesítette heti 2 órán.

Az izr vall. tanulókat Dr. Rosenberg Ede, rabbi oktatta hittanban heti 4 órán.

Az itt felsorolt és szorosán vett hivatalos elfoglaltságon kívül, a testület minden tagja más téren (ipariskola, tűzoltóság, kaszinó, sport, hum. egyl. stb.) is munkálkodott.

Az intézet szolgálai teendőit úgy az iskolaszéknek, vala-mint a tantestületnek teljes megelégedésére Schöbel György, iskolaszolga végezte.

III.

Érdemjegyek és egyéb rövidítések magyarázata.

A) Érdemjegyek :

1) erkölcsi magaviseletben :

1,	annyi	mint	dicséretes,
2,	»	»	jó,
3,	»	»	tűrhető,
4,	»	»	szabálytalan,
5,	»	»	rossz ;

2) szorgalomban :

1,	annyi	mint	kitartó,
2,	»	»	kellő,
3,	»	»	változó,
4,	»	»	hanyagló,
5,	»	»	csekély ;

3) tanulásbeli előhaladásban :

1,	annyi	mint	kitünő,
2,	»	»	jeles,

3,	annyi	mint	jó,
4,	»	»	elégésés,
5,	»	»	elégtelen ;

4) *dolgozatok külalakeja :*

1,	annyi	mint	csinos,
2,	»	»	tiszta,
3,	»	»	rendes,
4,	»	»	túrhető,
5,	»	»	rendetlen ;
-

B) *Egyéb rövidítések :*

róm. kath.	annyi	mint :	római katolikus ;
gör. kel.	»	»	görög keleti ;
ev. ref.	»	»	evangélikus református ;
izr.	»	»	izraelita :
f. m.	»	»	felmentetett ;
f. o. l.	»	»	felsőbb osztályba léphet ;
o. i. u.	»	»	osztály ismétlésre utasítatik ;
j. v. b.	»	»	javitó vizsgálatra bocsátatik ;
k. j. r.	»	»	könyvjutalomban részesült ;
p. j. r.	»	»	pénzjutalomban részesült ;
p. s. r.	»	»	pénzsegélyben részesült.

IV.

Kimutatások:

A) Az I. osztály tananyagáról.

Osztályfőnök: **Szappanos Béla.**

1. **Róm. kath. hittan** heti 2 órán, évi órák összege: 65.
„Egri kis Katekizmus“ egészen. Bibliái történetek. Tanította: Németh Zsigmond, róm. kath. segédlelkész.

2. **Gör. kel. hittan** heti 1 órán. Évi órák összege: 33.
Tananyag: Az Ó-Testamentom. Tanította: Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész.

3. **Izraelita hittan** heti 2 órán, az I. és II. osztály együtt. Évi órák összege: 61.

1) Bibl. fordítás Mózes I. könyve szemelvényesen.

2) Bibl. történet a Világteremtéstől Sámuelig. A Szentírás könyveinek ismertetése.

Szertartástan: Ünnepek jelentősége, ideje és Isten tiszteleti ritusa. Bőjtök. Étkezés előtti, utáni s lefekvés előtti imák betéve. Bendictiók. Tíz parancsolat héber szövege és fordítása betéve. Tanította: dr. Rosenberg Ede rabbi.

4. **Ev. ref. hittan** heti 1 órán. Bibliai történetek. Évi órák összege: 27.

5. **Magyar nyelv** heti 5 órán. Évi órák összege: 156. **Olvasmányok:** mesék, görög római mondák, hun- és magyar mondák, az árpádházi kiválóbb királyok; az értelmes olvasás gyakorlása, szók és kifejezések magyarázata, a tartalom rövid összefoglalása és szabad előadása. Hat — kellően tárgyalt költemény könyv nélkül.

Nyelvtan: A beszéd alkotó részei: mondat, szó, hang; a hangok csoportosítása, szótagolás. A mondat és főrészei; a főrészek szóbeli jelentése: főnév, ige, az ige módjai, idői. A mondatok nemei. A bővitmények és szóbeli jelentéseik: melléknév, számnév, névmás, határozónév; névragozás, ige-ragozás; névképzés, igeképzés. A hangzók módosulásai és illeszkedése. Összevont, — összetett mondat és a kötőszók; indulatszók. 22 iskolai írásbeli dolgozat: nagyobb részben nyelvtani, kisebb részben fogalmazási gyakorlatok. **Tanította:** Kocsis Samu.

6. **Számтан** heti 3 órán. Évi órák összege: 92. **Tananyag:** A tizedes számrendszer. Római számírás. A négy alapmivelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel és vegyes számokkal. Közönséges törtek átszámítása tizedes törtekre és viszont. A hazai pénzek és métermértékek ismeretese. Időszámítás. **Tanította:** Dégay Kálmán.

7. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege: 62. **Tananyag:** Planimetriai elemek u. m. pontok, vonalak és szögek fekvései és mérési viszonyai. A leggyakoribb idomok tulajdonságai és alakítása. Három-, négy- és sokszögek. Idomok

egyenlősége, hasonlósága és egybevagósága. Simmetria. A kör, annak részei és tulajdonságai. Körök kölcsönös fekvése. Egyenes vonalú idomoknak és a körnek kerület- és területszámítása. **Tanította:** az I. félévben Szappanos Béla, a II. félévben Mondok Ferencz.

8. Természetrájk heti 3 órán. Évi órák összege: 91. **Tananyag:** Az őszi és nyári hónapokban a növénytanból: a csonthéjas gyümölcsűek, az almagyümölcsűek, a bogyó és bogyós csoportgyümölcsűek, a tok-, becő- és tüzőgyümölcsűek, a hüvelyes gyümölcsűek, a szárny-, szem- és ikerszemgyümölcsűek, a kaszat- és dobozgyümölcsűek. Továbbá tavaszi-, nyári-, vizi- és mocsári növények. A téli hónapokban az ásványtanból a sóféle, kőféle, fémes és éghető ásványöknak valamint drágaköveknek leírása, különös tekintettel ipari alkalmaztatásukra. A levegő és a víz. **Tanította** az első félévben Dégay Kálmán, a II. félévben Mondok Ferencz.

9. Földrajz heti 2 órán. Évi órák összege: 64. **Tananyag:** A földrajzi alapfogalmak és általános tudnivalók ismétlése után a magyar királyság ismertetése kisebb földrajzi egységek alapján. Fekvése, földalakulatai, vizei, éghajlata és ennek tényezői; terményei, a lakosok foglalkozása, nyelve, vallása, elhelyezkedése, kormányzása a szükséges statisztikai adatokkal együtt. A osztrák császárság hasonló módú tárgyalása nagyobb földrajzi egységek alapján. **Tanította:** Kátona Sándor.

10. Szabadkézi rajz heti 3 órán. Évi órák összege 83. **Tananyag:** Előkészítés a rajzolásra. Az egyenes, a hul-

lám és más — görbevonalak. Mértani síkidomok és ezekből kombinált egyszerű ékitmények táblai előrajzolás után. Ecsetkezelés és egynemű színekkel való festés. **Tanította:** Szappanos Béla.

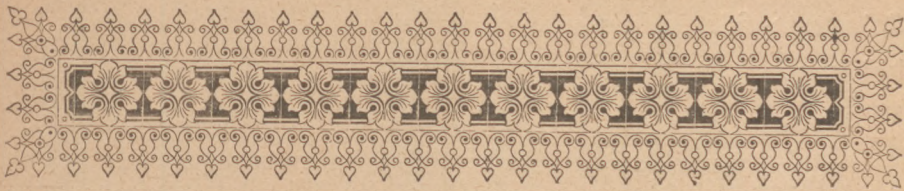
11. **Mértani rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 62. **Tananyag:** A szerkesztő síkmérfan elemei; az egyenes és osztása; merőlegesek és párhuzamosak. Szögek szerkesztése és osztása. Idomok szerkesztése, összeillősége és hasonlósága. A kör s annak részei. Excentrikus körök. Egyenlő oldalú, egyenlő szögű és szabályos sokszögek szerkesztése. **Tanította:** Szappanos Béla.

12. **Szépírás** heti 1 órán. Évi órák összege: 30. **Tananyag:** A magyar nagy és kis betűk írása. **Tanította:** részben Katona Sándor, részben Szappanos Béla.

13. **Ének** heti 1 órán. Évi órák összege: 31. **Tananyag:** Hangjegyismeret, vonalrendszer, hangkulcs, a vonalak és közök nevei. A hangjegyek alakja és értéke. Szünjelek. Különféle énekgyakorlatok egy hangra. **Tanította:** Dégay Kálmán.

14. **Testgyakorlat** heti 1 órán. Évi órák összege 16. **Tananyag:** Menet- és rendgyakorlatok tornahelyiség hiánya miatt csak kevésé voltak gyakorolhatók. A hiányos felszerelés pedig a szertornázásnál szolgált alapos akadályúl. A szükséges testmozgást s a fegyelem gyakorlását leginkább szabadgyakorlatok és játékok eszközölték, melyeknek szabadtossága és sokoldalúságára kiváló gond volt fordítva. **Tanította** az I. félévben Dégay Kálmán, a II. félévben Mondok Ferencz.

Tankönyv változás nem lesz.

B) A II. osztály tananyagáról.

Osztályfőnök : **Kocsis Samu.**

1. **Római kath. hittan** úgy mint az I. osztályban.
2. **Gör. kel. hittan** úgy mint az I. osztályban.
3. **Izr. hittan** úgy mint az I. osztályban.
4. **Magyar nyelv** heti 5 órán. Évi órák összege : 160.

Olvasmányok : Kisebb részletek a görög- és római történetből, összefüggő részek a magyar történetből 1526-tól napjainkig ; továbbá az ismeretek különböző ágaiból vett olvasmányok, köztük a „Magyar vagy-e“ című szórol-szóra könyv nélkül. A hangsúlyozás gyakorlása, a tartalom rövid elmondása. Nyolcz költemény könyv nélkül,

Nyelvtan : az I. osztály anyagának ismétlése után a határozókról és képzőkről tanultak kiegészítése és részletezése. Az összetett mondat és fajtái. Az összetett mondatban foglalt mondatoknak egymáshoz való viszonya. A különböző mellékmondatok és fokozataik. A mondatcsoport. Körmondat. A hangsúly-, szórend —, a rokonértelmű szók ismertetése és az írásjelek használatának összefoglalásával a mondattani alapon tárgyalt nyelvtannak befejezése. 22. iskolai írásbeli

dolgozat: felerészben nyelvtani, felerészben az olvasmányokkal kapcsolatos fogalmazási gyakorlat. T a n i t o t t a : Kocsis Samu.

5. **Számтан** heti 3 órán. Évi órák összege: 93. T a n y a g : Számvetési előnyök. Hazai és külföldi mértékek átszámítása. Számolási rövidítések és korlátolt pontosságú műveletek. Arányosság kettőstétel; olaszgyakorlat. Aránylatok és alkalmazásuk. Vonal módszer. Százalékszámítás és alkalmazása a súlyengedményeknél, a lerovatnál, rabattnál, biztosításoknál, nyereség és veszteség stb. számításoknál. Százalékszámítás a százalékszámmal nagyobbított és kisebbített összegekből. T a n i t o t t a : Dégay Kálmán.

6. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege: 70. T a n y a g : A pont, vonal és sík a térben; lapok nemei. A sík keletkezése és meghatározása. Az egyenes és sík abszolút és relatív fekvése. A leggyakoribb testek tulajdonságai és hálójai u. m. hasábok, hengerek, gömbök, kupok, szabályos testek, gömb. Ezekkel kapcsolatban az elipszis és csavarvonal. A testek simmetriája, hasonlósága, egyenlősége, egybevágósága. A megismert testek köbtartalom- és felületszámítása. T a n i t o t t a az I. félévben Szappanos Béla, a II. félévben Mondok Ferencz.

7. **Természetráajz** heti 3 órán. Évi órák összege: 100. T a n a n y a g : Az ember és szervezetének rövid ismertetése. Az állattanból: az emlősök, madarak, hüllők, kétéltűek, halak, puhatestűek, izeltlábuak, férgek, túskebőrűek, tömlősök és véglények képviselői. A körök, osztályok, rendek és családok

jellemzése. T a n i t o t t a az I. félévben Dégay Kálmán, a II. félévben Mondok Ferencz.

8. **Földrajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 61. T a n a n y a g: Europa, Ázsia ismertetése politikai egységek alapján.

Partfejlődés, hegy- és vízrajzi, éghajlati viszonyok, termények, lakosság és ezeknek egymásra való hatása. A lakosok faji nyelvi és vallási sajátosságai, elhelyezkedése, műveltsége. A szükséges statisztikai adatok összehasonlító módon. Térképrajzolás. T a n i t o t t a: Katona Sándor.

9. **Szabadkézi rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 59. T a n a n y a g: Táblai előrajzolás után egyenes és görbe vonalú stylszerű síkékitmények, a kézügyesség és szemmérték fokozatos fejlesztése céljából. Árnyékolás és színezés. A színelméletből a legszükségesebb tudnivalók. T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

10. **Mértani rajz** heti 3 órán. Évi órák összege: 88. T a n a n y a g: A vetítés fogalma. Különböző állású és párhuzamos egyenesek, valamint különböző fekvéssel bíró idomok ábrázolása. Síkok ábrázolása. Az egyenes valódi nagyságának meghatározása Szabályos idomok. Vetítésikok pontjai és egyenesek metszése. Komplikált feladatok egyenesekkel és síkokkal. Az egyenes és síkidomok vetett árnyéka. T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

11. **Szépírás** heti 1 órán. Évi órák összege: 27. T a n a n y a g: Magyar és német folyóírás. T a n i t o t t a az I. félévben Katona Sándor, a II. félévben Szappanos Béla.

12. **Ének**, úgy mint az I. osztályban.

13. **Testgyakorlás**, úgy mint az I. osztályban.

Tankönyv változás nem lesz.

C) A III. osztály tananyagáról.

Osztályfőnök: I. félévben **Dégy Kálmán**,
a II. félévben **Mondok Ferencz**.

1. **Róm. kath. hittan** heti 2 órán. Évi órák összege: 55. **Tananyag:** Róm. kath. Szerartástan. **Tanította:** Németh Zsigmond, róm. kath. segédlelkész.

2. **Gör. kel. hittan** heti 1 órán.

3. **Izr. hittan** heti 2 órán. Évi órák összege: 61. **Bibl. fordítás.** Mózes I. II. és III. könyve, néhol szemelvények. **Zsoltárokból:** 1, 3, 6, 15, 19, 23, 24, 25, 27, 33, 42, 1—6, 100, 130, 145. **Szerartástan:** Imádságos könyv berendezésének és használatának ismertetése. 13 hitágazat. **Istentiszteleti zsoltárok betéve:** 6, 19, 24, 27, 100, 145. **Zsidó időszámítás** ismertetése.

4. **Magyar nyelv** heti 4 órán. Évi órák összege: 127. A történelmi ismeretek mélyítését célzó, továbbá a magyar népeletből vett és vegyes olvasmányok. 5 elbeszélő költemény könyv nélkül. **Rendszeres nyelvtan:** hangtan, szótan, mondat-tan. A hangsúlyos versről: rhytmus, ütem, rim. 21 iskolai írásbeli dolgozat: tulnyomó részben a tárgyalt olvasmányok

és költemények alapján, kisebb részben a különböző tantárgyak feldolgozott anyagából. Tanította: Kocsis Samu,

5. **Német nyelv** heti 3 órán. Évi órák összege: 84.

Tananyag: A beszédrészek: a névelő és használata, a főnevek, a főnevek ejtegetése, a szóösszetétel, a melléknév, a melléknév ejtegetése és fokozása, a számnév, névmások nevei és ejtegetésök, a segédigék ragozása, az igeragozás a jelentő módban; a viszonyszók. Egyszerű és összetett mondatok, tő- és bővített mondat, fő- és mellékmondat. 74 gyakorlat, 17 iskolai írásbeli dolgozat. Tanította: Katona Sándor.

6. **Számтан** heti 2 órán. Évi órák összege: 57. Tan-

anyag: A múlt évi tananyag ismétlése után az összetett hármasszabályra tartozó feladatoknak megoldása következtetés és aránylatok útján. Vonalmódszer. Kamatszámítás és annak képletei, Középhatárírdő és közép kamatláb számítása. Arányos osztás; egyszerű és összetett társaságsszabály. Keverési számítások. Arany- és ezüstáruk számítása. Láncszabály. Tanította: Dégay Kálmán.

7. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege: 61. Tananyag: Tájékozás. A kör mint mértani hely. Távolságok mérése, rajzolása, összeadása, kivonása, sokszorozása és osztása; szögek másolása, összeadása, kivonása, sokszorozása és osztása. Párhuzamosak szerkesztése. A rhombus és az egyenlőoldalu háromszög tulajdonságain alapuló szerkesztések. Különböző háromszögek szerkesztése. Három hely térképe; négy és több hely térképe, Idomok másolása.

A kör érintője és húrja. Körök relativ fekvése. Szabályos sokszögek szerkesztése s tulajdonságai. Kúpszelet vonalak. Tanította az I. félévben Szappanos Béla, a II. félévben Mondok Ferencz.

8. **Természetrajz** heti 3 órán. Évi órák összege: 85. **Tananyag:** Az I. osztályban szerzett természetrajzi ismeretek ismételése után a konyhakerti-, ipari-, gazdasági- és takarmánynövények. A lombos fák és bokrok. Tülevelű fák. A külföldi nevezetesebb növények. Virágtalan növények. A növények külső, belső alkotása és élete. A föld terményeinek kapcsolatossága. Növényrendszerek.

Az ásványok tulajdonságairól általában. Természettani és vegytani tulajdonságok. A kőzetanból a nevezetesebb tömeges összetett kőzetek, palás- és törmelék-kőzetek. A földtan főbb vonásokban. Tanította az I. félévben Dégay Kálmán, a II. félévben Mondok Ferencz.

9. **Földrajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 63. **Tananyag:** Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza, a fölfedezések története. Tanította: Katona Sándor.

10. **Történelem** heti 2 órán. Évi órák összege: 66. **Tananyag:** Hazánk története a magyarok beköltözése előtt, inkább életrajzokhoz kötve: A magyarok története a fejedelmek korában. Magyarország megalapítása a királyság és a kereszténység által. Magyarország mint európai hatalom. A nemzet küzdelme a hazáért és függetlenségeért. Magyarország mint örökös királyság. Magyarország a jelenben. Tanította: Katona Sándor.

11. **Szabadkézi rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 65.
T a n a n y a g: Görög, perzsa és renaissance stylizált virágok és sikdiszitmények, előrajzolás után stylszerű színezéssel. Állatok és virágok minták után. Gypsz utáni rajzolás. T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

12. **Mértani rajz** heti 2 órán. Évi órák összege 60.
T a n a n y a g: A II. osztály tananyagának ismétlése: a kocka, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb ábrázolása, síkmetszetei és hálózata; ezek vetett és saját árnyéka 2 képsikon. T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

13. **Szépírás** heti 1 órán. Évi órák összege: 31. T a n a n y a g: Kerek írás. (Rond) T a n i t o t t a: Dégay Kálmán.

14. **Ének** heti 1 órán. Évi órák összege 27. T a n a n y a g: mint a II. osztályban. Egy és kétszólamú énekek begyakorlása. T a n i t o t t a: Dégay Kálmán.

15. **Testgyakorlás** heti 1 órán. Évi órák összege: 16.
T a n a n y a g: Összetett szabadgyakorlatok és különösen labdajátékok. T a n i t o t t a az I. félévben Dégay Kálmán, a II. félévben Mondok Ferencz.

Tankönyvváltozás nem lesz.

D) A IV. osztály tananyagáról.

Osztályfőnök: **Katona Sándor.**

1. **Róm. kath. hittan** úgy mint a III. osztályban.
2. **Izr. hittan** úgy mint a III. osztályban.
3. **Magyar nyelv** heti 3 órán. Évi órák összege: 91.

Olvasmányok: Arany Toldija és mindazok a szemelvények, amelyek a kézi könyvben foglaltatnak. Elméleti rész: az írásmód és fajai. Az írás egyszerűbb módjának kellékei. Az írásművek megszerkesztése és felosztása. A közéleti fogalmazványok. A szép írásmód és eszközei. Az irodalmi írásművek: elbeszélés, leírás értekezés, szónoki beszéd. Az időmértékes verselés. A 4 éven keresztül tanult költemények és a Toldi alapján rövid tájékoztatás a költői művekről és fajaikról. 18 írásbeli dolgozat szoros kapcsolatban a megismert anyaggal. **Tanította:** Kocsis Samu.

4. **Német nyelv** heti 3 órán. Évi órák összege: 87.
Tananyag: A III. osztályban tanítottak rövid ismétlése után a határozók, elüljárók, kötőszók és indulatszók. Szóképzés. Az egyszerű mondat és részei: alany, állítmány, jelző,

kiegészítő és határozó. Összetett, összevont és csonkított mondatok. Fő- és mellékmondat. A szórend. Szótanulás. 57 fordítási gyakorlat. 4 olvasmány földolgozása. 14 írásbeli dolgozat, T a n i t o t t a : Katona Sándor.

5. **Számтан** heti 2 órán. Évi órák összege : 51. T a n a n y a g : A hazai, valamint a legfontosabb külföldi pénzürendszerek ismertetése átszámításokkal. Értékpapírok és árfolyam számítás. Váltóleszámitolás és redukálás. — Az ellentett szám — a hat első alapl művelet betűkkel. Elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel. T a n i t o t t a : Dégay Kálmán.

6. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege : 51. T a n a n y a g : A gyakorlati földmérés elemei. Távolságok kitűzése ; közvetlen és közvetett mérése. Területek felvétele háromszögelés által, koordináták módszer szerint, egy —, két vagy több álláspontból és kerületből mérőasztallal. Idomok átalakítása. Határigazítás és tagosítás. Nivellálás. Mértani testek felülete és köbtartalma. Töltések, árkok, kőrakások, boltozatok és falak térfogatszámítása. T a n i t o t t a az I. félévben Dégay Kálmán, a II. félévben Mondok Ferencz.

7. **Természettan** heti 3 órán. Évi órák összege : 92. T a n a n y a g : Az anyag tulajdonságai és szerkezete. Az egyenletes, egyenletesen gyorsuló, változó és az összetett mozgások. Az erő és mérése. Munka és mérése munkasiker, erély. Erők összetétele és szétbontása. Súlypont és egyensúly. Az egyszerű gépek és az azokon alapuló készülékek. Inga, körmozgás és ezek alkalmazása a gyakorlati életben. — A folyadékok tulajdonságai. Közlekedő edények. Archimedesz törvénye

és az uszás. Fajsuly. A levegő tulajdonságai. Barometer. Mariotte törvénye és az azon alapuló készülékek; minden a meglevő eszközökkel kísérleti alapon. Tanította az I. félévben Dégay Kálmán, a II. félévben Mondok Ferencz.

8. **Földrajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 59. Tananyag: A földrajz feladata és felosztása. A föld alakja és nagysága. Tájékozás a földön és világegyetemben: a nap, a hold, a föld mozgása, a nap- és holdfogyatkozás; a bolygók, üstökösök és hulló-csillagok. A szárazföld keletkezése, vulkanismus, százados emelkedés és süllyedés, koralképződmények, a víz, a tengerek, a szárazföldi vizek, a levegő, az égélj, a levegő mozgása; az állatok, növények és ásványok elterjedése a földön. az ember. A föld öt része politikai földrajzának áttekintése. Tanította: Katona Sándor.

9. **Történelem** heti 3 órán. Évi órák összege: 88. Tananyag: Ó-Kor. Az ó-kori népek, különösen a görögök és rómaiak története s művelődési és társadalmi viszonyaik. Középkor: A népvándorlás. A kelet — római birodalom és a mohamedánus világ. A császárság és pápaság intézménye s ezek harcai. A hűbértség. A keresztes háborúk. A középkori intézmények bomlása. Tanította: Katona Sándor.

10. **Szabadkézi rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 98. Tananyag: Rajzolás gipsz után; aquarelle-festés. Virágok, gyümölcsök, tájképek, állatok, ember-fejek és egész alakok rajzolása és színezése lapminták után. Tanította: Szapános Béla.

11. **Mértani rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 59.

T a n a n y a g: Pontok, egyenesek, síkidomok (különösen négyzet és kör) perspektivikus képei. Az egyenesek törvényei. A testek (koczká, hasáb, kúp, gömb) perspektivikus képei átmetszés és distanczmódszer szerint. A tanultak szemlélése a szabad természetben — összefüggésbe hozva a rajzolással.

T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

12. Ének úgy mint a III osztályban.

13. Testgyakorlat úgy mint a III. osztályban.

Tankönyv változás nem lesz.

E) A z e l s ő o s z t á l y

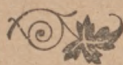
Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ő					
		hittanból	magyarból	számtanból	mértanból	temészetről	
5	Ádám Zoltán, izr.	2	3	2	1	2	
	Bodó Orbán róm. kath.	4	5	4	3	4	
	Bruck Fülöp izr.	3	4	3	3	4	
	Bungin Miklós gör. kel.	3	5	4	5	5	
	Engel Sándor izr.	4	5	3	3	4	
	Fehér István róm. kath.	2	4	3	3	4	
	Francz József, róm. kath.	3	4	3	1	3	
	Hesser László, izr.	2	2	2	1	1	
10	Hlavinka György, róm. kath.	1	3	1	1	1	
	Ivkov Andrija, gör. kel.	5	5	4	5	5	
	Junker Imre, róm. kath.	4	4	4	3	4	
	Jelenszki Bálint, róm. kath.	3	4	3	4	4	
	Kara Frigyes, róm. kath.	1	4	4	3	3	
	Kresztity Próka, gör. kel.	5	5	4	5	5	
15	Kreuter Péter, róm. kath.	K i m a					
	Létity Mihály, gör. kel.	3	4	4	3	3	
	Majoros János, róm. kath.	3	5	4	3	3	
	Perkucsin Lyubomér, gör. kel.	4	5	5	5	5	
	Pósa Ferenc, róm. kath.	1	4	2	2	3	
	Ruchwald János, róm. kath.	2	4	3	2	3	
20	Szabó Mátyás, róm. kath.	E g é s z					
	Teleki József, róm. kath.	1	4	3	2	3	
	Torday Gyula, ev. ref.	1	3	3	2	3	
	Tóth András, róm. kath.	2	4	3	3	4	
	25	Törteli János, róm. kath.	2	4	3	2	4
		Vally János, róm. kath.	2	5	4	4	4
		Varga János, róm. kath.	2	4	3	4	4
		Vinczer Gyula, róm. kath.	5	5	4	5	5
Vinczer Nándor, róm. kath.	4	4	3	3	4		

tanulásbeli előhaladása.

MENE TE LE									Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
földrajzból	szabadk. rajzból	mértani rajzból	szépirasból	énekből	testgyakorlatb.	magaviseletből	szorgalmából	írásbeli dolgozatok kitalálaja	igazolt	nem igazolt	
2	3	3	2	3	3	2	2	2	17	—	
5	3	4	4	4	3	3	5	4	13	—	
2	4	4	4	4	4	3	3	3	23	—	
5	4	4	4	4	4	2	5	4	30	—	
5	4	4	4	3	3	3	5	4	9	—	
2	4	3	2	4	3	2	3	3	1	—	
2	3	4	4	4	2	2	3	3	—	—	
2	2	1	3	4	3	2	2	2	—	—	
1	2	2	2	4	3	2	3	3	—	—	
5	3	3	4	4	3	3	5	4	—	—	
5	1	1	2	3	3	2	4	3	—	—	
3	3	2	3	4	4	2	3	3	—	—	
4	3	2	3	4	3	2	3	3	—	—	
5	3	3	3	4	4	2	5	3	—	—	
dt	19	06	áp	r.	19	-é	n	—	—	—	
4	2	3	4	3	3	2	3	4	—	—	
3	4	4	4	4	4	2	5	4	—	—	
5	3	2	4	3	4	2	5	4	—	—	
3	4	3	4	4	1	2	3	3	—	—	
2	4	3	4	4	3	3	3	4	—	—	
év	en	át	b	e	g	v	o	lt	—	—	
2	4	4	4	4	3	2	3	4	—	—	
2	3	4	3	4	4	2	3	3	—	—	
4	4	4	4	4	3	2	3	4	—	—	
2	4	3	3	4	3	2	3	4	—	—	
4	4	4	4	4	3	3	5	4	—	—	
4	4	4	4	4	3	3	4	3	—	—	
5	4	4	4	4	1	2	5	4	—	—	
4	2	4	4	4	3	2	3	3	—	—	

Osztályfőnök : SZAPPANOS BÉLA.

F) A második osztály

Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ö.			
		hittanból	magyarból	számтанból	mértanból
	Atlasz Armin, izr.	3	4	4	3
	Bata Péter, róm. kath.	4	4	3	4
	Berecz Sándor, róm. kath.	1	4	2	2
	Bieskei Mátyás, róm. kath.	1	4	3	2
5	Borsos János, róm. kath.	1	4	3	3
	Csikós György, róm. kath.	2	5	5	5
	Csiszár Miklós, róm. kath.	1	2	3	1
	Csuka István, róm. kath.	2	4	4	4
	Ehrlich József, róm. kath.	2	4	4	3
10	Harmath Mihály, róm. kath.	2	4	3	3
	Hődör András, róm. kath.	1	4	3	1
	Kara János, róm. kath.	1	4	3	3
	Karsay Kálmán, róm. kath.	2	4	4	2
	Keck Jenő, róm. kath.	2	4	4	3
15	Kohn, Henrik, izr.	4	4	4	3
	Kovács Géza, róm. kath.	2	5	4	3
	Langó István, róm. kath.	1	3	2	1
	Nagy Mihály, róm. kath.	3	4	4	3
	Palotás Imre, róm. kath.	3	4	5	4
20	Pánczél Ferencz, róm. kath.	1	2	2	1
	Prekajszki Péter, gör. kel.	3	4	5	4
	Pulai Pál, róm. kath.	3	4	4	3
	Reinlein Károly, róm. kath.	2	4	2	2
	Rónai Géza, izr.	2	2	2	1
25	Schiller Mihály, izr.	K	i	m	a-
	Tóth Ferencz, gör. kel.	1	4	2	1
	Ungár Géza, izr.	4	5	4	3
	Weisz Lajos, izr.	3	4	3	3

tanulásbeli előhaladása.

M E N E T E L E										Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
term.-rajzból	földrajzból	szabadk.-rajzból	mértanirajzból	szépirásból	énekből	teetgyakorlatb.	magaviseletből	szorgalomból	írásbeli dolgozat külfeladatjából	igazolt	nem igazolt	
3	2	4	4	2	3	2	4	4	3	102	—	
4	3	3	4	3	4	4	1	3	3	—	—	
2	1	1	1	1	3	2	2	2	2	—	—	
2	3	2	3	4	4	3	2	2	3	—	—	
3	3	4	5	4	4	4	3	5	4	—	—	
4	5	3	5	4	3	4	3	5	4	—	—	
1	2	2	2	2	3	3	2	2	2	—	—	
4	3	1	4	2	4	4	3	4	3	127	—	
2	4	3	3	4	3	3	2	3	4	—	—	
2	2	3	3	3	4	3	1	3	3	—	—	
2	2	4	3	3	3	2	2	3	3	5	—	
2	4	3	2	3	2	3	1	3	2	—	—	
1	4	2	3	2	2	3	1	3	2	—	—	
2	4	4	3	4	4	2	3	4	4	18	—	
2	4	4	3	4	4	2	2	4	4	40	—	
2	3	3	5	3	4	2	1	5	2	7	—	
1	2	3	1	4	4	2	2	2	3	4	—	
3	4	3	5	3	3	2	2	5	3	—	—	
4	3	4	5	4	4	3	2	5	4	13	—	
1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	—	
4	4	3	4	4	1	3	2	5	4	33	—	
3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	9	—	
1	1	2	2	3	4	2	1	1	3	1	—	
1	3	4	2	3	3	3	3	2	3	53	—	
ra	dt	19	05	no	v.	14	—	—	—	—	—	
1	3	1	3	3	2	1	2	2	2	5	—	
2	4	4	4	3	3	2	3	5	3	21	—	
3	4	3	4	4	3	3	2	3	3	20	—	

Osztályfőnök: KOCSIS SAMU.

G) A h a r m a d i k o s z t á l y

Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ö.				
		hittebből	magyarból	németből	számításemből	mértásemből
5	Cservenicz József, róm. kath.	4	4	4	4	4
	Deutsch Endre. izr.	2	3	2	3	2
	Dimitrievics Timó, gör. kel.	1	4	2	3	3
	Fehér Lajos, róm. kath.	4	5	4	4	4
	Harmath Pál, róm. kath.	1	2	1	2	1
10	Hevesi Béla, róm. kath.	K	i	m	a	-
	Keck Ödön, róm. kath.	1	3	2	3	2
	Konez András, róm. kath.	4	5	3	3	4
	Konez Kálmán, róm. kath.	3	4	2	3	4
	Markó Sándor, róm. kath.	1	4	3	4	3
	Orbán György, róm. kath.	4	4	3	3	3
	Raffai Ferenc, róm. kath.	4	4	4	2	3
	Reisinger Sándor, izr.	3	4	4	4	4
	Ruchvald Imre, róm. kath.	4	4	4	4	4
	15	Törteli Mihály, róm. kath.	4	4	4	4
Ungár Sándor, izr.		3	4	2	3	3
Vastag József, róm. kath.		2	4	3	4	4
Ifkovits Dénes, róm. kath.		3	4	4	4	4

t a n u l á s b e l i e l ő h a l a d á s a .

M E N E T E L E

term.-rajzból	földrajzból	történelemből	szabadk.-rajzból	mért.-rajzból	szépirásból	énekből	testgyakorlatb.	magaviseletről	szorgalmából	írásbeli dolgozatok kitalakja	Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
											igazolt	nem igazolt	
4	3	3	4	4	4	3	3	3	4	4	29	—	
2	1	2	4	4	2	4	3	2	3	2	20	—	
3	1	1	2	3	3	4	fm	1	2	2	24	—	
4	4	4	4	4	3	4	3	3	5	4	2	—	
1	1	1	1	1	1	4	3	1	!	2	28	—	
r	a	d		19	05	n	o	v.	18		—	—	
2	2	2	3	1	3	2	3	2	2	4	27	—	
4	3	4	3	4	3	4	3	3	5	3	34	—	
4	2	2	1	2	3	4	3	2	3	4	—	—	
4	2	3	1	3	2	1	3	2	3	1	8	—	
4	2	3	2	3	1	1	3	1	2	3	5	—	
4	3	3	4	4	4	3	3	4	3	3	5	11	
4	3	4	4	4	3	1	3	3	4	2	24	—	
4	4	5	3	4	3	4	3	2	5	3	33	—	
4	4	4	2	1	4	3	3	3	4	4	25	—	
4	3	2	4	3	2	3	3	2	3	2	20	—	
4	3	3	2	1	2	4	3	3	3	4	50	—	
4	4	4	4	4	3	2	3	3	4	4	81	—	

Osztályfőnök : MONDOK FERENCZ.

H) A negyedik osztály

Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ő				
		hit-tanból	magyarból	németből	szám-tanból	mér-tanból
	Bata Péter, róm. kath.	1	2	3	4	2
	Bata Sándor, róm. kath.	2	5	4	4	4
	Csuka Ernő, róm. kath.	4	5	4	4	4
5	Fehér Ferencz, róm. kath.	3	5	4	4	3
	Fehér József, róm. kath.	1	5	4	3	4
	Heiduska Márton, izr.	1	4	2	2	1
	Kálnai Jenő, izr.	4	5	4	4	4
	Király Aurél, róm. kath.	1	4	2	3	2
10	Kohn Mór, izr.	2	4	4	3	1
	Mihályi Zsigmond, róm. kath.	1	4	3	3	3
	Nagy István, róm. kath.	1	3	1	2	2
	Orosz János, róm. kath.	2	4	4	4	1
	Szilágyi Antal, róm. kath.	3	5	4	4	4
15	Teleki Jakab, róm. kath.	2	4	4	4	4
	Vörös György, róm. kath.	3	4	3	3	3

t a n u l á s b e l i e l ő h a l a d á s a .

M E N E T E L E											Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
termt.-tanból	földrajzból	történelemből	szabadk.-rajzból	mért.-rajzból	énekből	testgyakorlatb.	magaviseletből	szorgalmából	írásheli dolgozat kiállításaja	igazolt	nem igazolt		
2	3	1	3	1	2	3	1	2	2	24	—		
4	4	4	4	4	3	1	2	2	3	4	—		
4	4	4	1	4	2	1	3	5	3	46	—		
3	4	4	2	3	4	3	2	5	3	—	—		
4	4	4	4	4	4	3	3	5	4	43	—		
1	2	3	3	1	2	3	2	3	1	87	—		
4	4	4	4	3	4	2	3	5	4	29	—		
2	3	2	3	3	4	1	1	2	3	15	—		
2	3	3	3	2	1	3	2	2	1	28	—		
3	3	4	4	3	3	3	3	3	2	—	—		
2	2	3	4	2	4	3	2	2	2	—	—		
1	4	4	4	4	3	3	2	3	4	12	—		
4	4	4	4	4	3	4	3	5	4	15	—		
4	3	3	1	4	4	4	2	3	4	9	—		
3	3	4	1	2	4	2	2	3	3	54	—		

Osztályfőnök : KATONA SÁNDOR.

D) A m a g á n-

A M A G Á N-

sor.sz.	neve és vallása	születési helye és ideje
1	Vászity Dániel, gör. kel.	Bácsmartonos, 1886. ápr. 10.
2	*Vajda János, róm. kath.	Magyarkanizsa, 1890. aug. 29.
3	Kuthy Géza, róm. kath.	Zenta, 1890. május 30.
4	Jánovits Lajos, róm. kath.	Bácskertes, 1870. aug. 27.
5	Trenka István, róm. kath.	Mohol, 1892. decz. 19.
6	*Szécsényi József, róm. kath.	Zenta, 1891. márcz. 25.
7	Kovácsévics József, róm. kath.	Zenta, 1892. ápr. 6.
8	Szécsényi József, róm. kath.	Zenta, 1891. márcz. 25.
9	Vászity Dániel, gör. kel.	Bácsmartonos, 1886. ápr. 10.
10	Mondok Jenő, róm. kath.	Eger, 1884. jan. 30.
11	Vismeg Dénes, róm. kath.	Felsőhegy, 1893. febr. 8.
12	Vig Ambrus, róm. kath.	Kápolna, 1892. márcz. 25.
13	Ágoston József, róm. kath.	Horgos, 1889. nov. 8.
14	Jánovits Lajos, róm. kath.	Bácskertes, 1870. aug. 27.

A *)-gal jelöltek sikeres javítóvizsgát tettek.

t a n u l ó k r ó l.

T A N U L Ó		Melyik osztály tárgyaiból tett magánvizsgát?	A vizsga eredménye
vizsg eng.-nek száma	mikor tett vizsgát?		
4300 1905.	1905. szept. 2.	az I osztály tárgyaiból	elégséges
4301 1905.	1905. szept. 2.	a IV. osztály tárgyaiból	elégtelen
év elején iratkozot	1906. jun. 22	a IV. osztály tárgyaiból	elégtelen
5644 1905.	1906. ápr. 18.	az I és II osztály tárgyaiból	elégséges
5695 1905.	visszalépett		
5452 1905.	1906. jan. 2.	az I. és II osztály tárgyaiból	elégtelen
5453 1905.	1906. jan. 2.	a III. osztály tárgyaiból	elégtelen
1357 1906.	1906. ápr. 18.	a III. osztály tárgyaiból	elégtelen
1356 1906.	1906. ápr. 18.	a II. osztály tárgyaiból	elégséges
1519 1906.	1906. ápr. 18.	a III. és IV. osztály tárgyaiból	elégséges
év elején iratkozott	1906. jun. 22.	az I. osztály tárgyaiból	elégséges
2352 1906.	1906. jun. 22.	a II. osztály tárgyaiból	elégséges
2354 1906	1906. jun. 22.	a II. osztály tárgyaiból	jó
2355 1906.	1906. jun. 22.	a III. osztály tárgyaiból	elégséges

V.

Az 1906 | 1907. isk. évben használandó tankönyvek jegyzéke.

I. osztály.

- Deme Károly : Magyar nyelvtan.
Göőz József—Tóth József : Magyar Olvasókönyv.
Képešs—Magyar—Zettner : Szám-tan I.—II. oszt. számára.
Baranyai—Perjéssy : Geometria I.—II. oszt. számára.
Báthori Nándor : Növénytan. (utolsó kiadás)
Dr. Némethy K. : Földrajz I. kötet.
Dr. Erőss Lajos : Ásvány-, Kőzet- és Földtan. (utolsó kiadás)
Lang : Iskolai daloskönyv.

II. osztály.

- Deme Károly : Magyar Nyelvtan.
Göőz József—Tóth József : Magyar Olvasókönyv II.
Képešs—Magyar—Zettner : Szám-tan I.—II. osztály számára.
Baranyai—Perjéssy : Geometria I.—II. oszt. számára.
Báthory Nándor : Állattan. (utolsó kiadás)
Dr. Némethy K : Földrajz II. oszt. számára.
Adamovits : Ábrázoló Geometria, a II.—IV. oszt. számára.
Lang : Iskolai daloskönyv.

III. osztály.

- Deme Károly: Rendszeres Magyar Nyelvtan.
Göőz József—Tóth József: Magyar Olvasókönyv III.
Ballagi: Német Nyelvtan.
Képešs-Magyar-Zettner: Számtan, a III.—IV. oszt. számára.
Baranyai—Perjéssy: Geometria a III.—IV. oszt. számára.
Báthory Nándor: Növénytan. (utolsó kiadás)
Dr. Erőss Lajos: Ásvány-, Kőzet- és Földtan.
Baróti—Csánki: Magyarország Története. (VI. kiadás)
Dr. Némethy K: Földrajz III. oszt. számára.
Adamovits: Ábrázoló Geometria a II.—IV. oszt. számára.
Lang: Iskolai daloskönyv.

IV. osztály.

- Deme Károly: Irálytan és az időmértékes verselés.
Lehr: Arany Toldija.
Ballagi: Német Nyelvtan.
Ekkert—Erdődi: Természettan.
Lád—Márki: Földrajz.
Képešs—Magyar—Zettner: Számtan III.—IV. oszt. számára.
Dr. Ribári Ferencz: Világtörténelem.
Adamovits: Ábrázoló Geometria a II.—IV. oszt. számára.
Lang: Iskolai daloskönyv.

VI.

Összefoglaló statisztika.

a) A felvételre vonatkozólag:

f e l v é t e t e t t		o s z t á l y b a		előképzettség szerint										vallás szerint				III. szerint	nyelvism.		életkor szerint							a szülők polg. állása szerint					gondnokság alatt áll		kimaradt		tényleges létszám
				rendes tanuló	sz. szerint	el. isk. IV. o. végz.	el. isk. V. o. végz.	el. isk. VI. o. végz.	polg. isk. I. o. végz.	polg. isk. II. o. végz.	polg. isk. III. o. végz.	köz. isk. I-III. o. végz.	ismétlő	róm. kath.	gör. kel.	gör. kath.	ev. ref.	izr. vall.	helybeli	vidéki	magyar	szerb-magyar	német-magyar	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éven feletti	értelmiség	gazdálkodó	kereskedő	iparos	szolgálattevő	létszám val-	tozás
15		15		—	—	—	—	14	1	—	12	—	—	—	3	14	1	15	—	1	—	—	—	—	—	7	6	2	3	4	4	2	2	—	15		
18		18		—	—	1	16	—	—	—	14	1	—	—	3	13	5	17	1	—	—	—	—	1	5	9	2	1	3	4	4	4	2	—	17		
28		28		—	5	5	16	—	—	1	20	1	—	—	6	18	10	27	1	—	—	—	3	9	5	5	6	—	5	8	7	4	3	—	27		
29		29		24	5	—	—	—	—	—	19	5	—	1	4	23	6	23	5	1	2	12	11	2	2	—	—	2	5	8	10	2	—	27			
90		90		24	10	6	16	14	3	1	65	7	1	1	16	68	22	82	7	1	2	15	21	12	23	14	3	13	21	23	20	9	—	4	86		
Összesen:																																					

b) A rendes tanulók magaviseletét, szorgalmát és előhaladását tekintve:

O s z t á l y	s z á m s z e r i n t																	
	magaviseletből					szorgalomból					általános osztályzat előmenetelből				mulasztott órákból			
	dicséretes = 1	jó = 2	tűrhető = 3	szabályt. = 4	rossz = 5	kitartó = 1	kellő = 2	változó = 3	hanyagló = 4	csökély = 5	kiűnő = 1	jóles = 2	jó = 3	elégtes = 4	elégtelen* = 5	igazolt órát	nem ig. órát	egyre esik
I.	—	20	7	—	—	—	3	13	2	9	—	3	12	2	10	460	—	17 03
II.	7	12	7	1	—	1	7	7	5	7	1	6	11	2	7	466	—	17 25
III.	3	6	7	1	—	1	4	5	4	3	1	3	6	4	3	395	11	23 88
IV.	2	8	5	—	—	—	4	5	6	—	4	5	—	—	6	366	—	24 40
összesen:	12	46	26	2	—	2	18	30	17	19	2	16	34	8	26	1687	11	19 74
								86										86

*) az elégtelen előmenetelűek közül 5 első és 1 második oszt. tanuló utasított osztályismétlésre.

e) Előhaladásra vonat-

Osztályonként		R e n d e s				
		Hittanból	Magyarból	Németből	Számтанból	Mértanból
I. osztály	kitünő	5	—	—	1	4
	jeles	8	1	—	3	5
	jó	6	4	—	12	10
	elégséges	5	13	—	10	3
	elégtelen	3	9	—	1	5
II osztály	kitünő	—	—	—	—	6
	jeles	3	3	—	6	4
	jó	1	1	—	8	12
	elégséges	20	20	—	10	4
	elégtelen	3	3	—	3	1
III. osztály	kitünő	4	—	1	—	1
	jeles	2	1	5	2	2
	jó	4	2	4	7	6
	elégséges	7	12	7	8	8
	elégtelen	—	2	—	—	—
VI osztály	kitünő	6	—	1	—	3
	jeles	4	1	2	2	3
	jó	3	2	3	5	3
	elégséges	2	6	9	8	6
	elégtelen	—	6	—	—	—
A négy oszt. összesen	kitünő	15	—	2	1	14
	jeles	17	6	7	13	14
	jó	14	9	7	32	31
	elégséges	34	51	16	36	21
	elégtelen	6	20	—	4	6
összesen :		86	86	32	86	86

*) Egy III. oszt. tanuló a

kozólag tárgyanként:

t á r g y a k

Term.-rajzból	Term.-tanból	Földrajzból	Történelemből	Szabk.-rajzból	Méret. rajzból	Szépírásból	Énekből	Testgy.-ból)	Dolg. külal.	Összesen
2	—	1	—	1	2	—	—	9	—	18
1	—	9	—	4	5	4	—	1	2	43
8	—	3	—	9	8	6	5	17	12	100
11	—	5	—	13	12	17	22	—	13	131
5	—	9	—	—	—	—	—	—	—	32
7	—	3	—	4	3	2	1	—	—	26
10	—	5	—	4	4	5	4	12	7	67
5	—	8	—	10	9	10	12	11	13	100
5	—	10	—	9	6	10	10	4	7	115
—	—	1	—	—	5	—	—	—	—	16
1	—	3	2	3	4	2	3	—	1	25
2	—	4	4	4	1	4	2	—	5	38
1	—	6	5	3	4	8	4	16	4	74
13	—	4	5	7	7	3	8	—	7	96
—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	4
—	2	—	1	3	2	—	—	3	2	23
—	4	2	1	1	3	—	3	2	3	31
—	3	6	4	4	4	—	5	8	5	55
—	6	7	9	7	6	—	7	2	5	80
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
10	2	7	3	11	11	4	4	12	3	92
13	4	20	5	13	13	13	9	15	17	179
14	3	23	9	26	25	24	26	52	34	329
29	6	26	14	36	31	30	47	6	32	422
5	—	10	1	—	6	—	—	—	—	58
71	15	86	32	86	86	71	86	85	86	1080

torna alól fel volt mentve.

VII.

Jótékonyság és jutalmazás.

Intézetünk fentartásáról, felszerelési költségeinek fedezéséről Magyarkanizsa nagyközsége gondoskodik. A szükséges felszereléseknek egy részét a letűnt iskolai évben is beszerezte. Régebbi tankönyvkészletéből 12 növendék részesült tankönyvszegélyezésben, de már utoljára, mert e könyvek 12—13 évi folytonos használat után teljesen tönkre mentek, hasznavehetetlenné váltak.

Tanév végén 20 koronát bocsátott a tantestület rendelkezésére, hogy az a jó magaviseletű, szorgalmas növendékeket további búzditás céljából hasznos könyvekkel megjutalmazhassa.

Ily könyvjutalomban részesültek:

Hesser László, I. oszt. kapta „Két diák levelezése“ cz. m.

Hlavinka György, I. oszt. kapta „Babéردő“ cz. m.

Pánczél Ferencz, II. oszt. kapta „Magyar költészet kincsesháza“ cz. m.

Langó István, II. oszt. kapta „Bokréta“ cz. m.

Csiszár Miklós, II. oszt. kapta „Toldy frilógia“ cz. m.

Berecz Sándor, II. oszt. kapta „Petőfi összes költeményei“ cz. m.

Harmath Pál, III. oszt. kapta „Ezeréves multunkból“ cz. m.

Évközben Özv. Dukay Lukácsné, szül. Szilágyi Anna, 1906. évi febr. hó 4-én 50 koronát adományozott, hogy ezen összeg 1906. évi febr. hó 12-én, néhai Dukay Lukács elhalálózásának évforduló napján, annak kegyeletes emlékére, öt egyenlő részben, öt szegény tanuló között osztassék szét.

Ezen adományból a következő szegénysorsu tanulók kaptak 10—10 koronát aranyban: Frantz József, I. oszt., Ruchwald János, I. oszt., Bicskei Mátyás, II. oszt., Orbán György III. oszt. és Teleki Jakab, IV. oszt. tanulók.

Az „Ó- és Törökkanizsai Takarékpénztár“ 40 Koronát tevő adományát és Greschner Menyhért magántanuló, tan-könyvhasználatért befolyt 8 korona könyvhasználati díját, tehát összesen 48 koronát szintén szegénysorsu, lehetőleg jó magaviseletű tanulók kapták, nem jutalmazás, hanem pénz-segély czimén. A segélyezettek: Frantz József, I. oszt. 4 koronával, Pósa Ferencz, I. oszt. 6 koronával, Ruchwald János, I. oszt. 4 koronával, Bicskei Mátyás, II. oszt. 4 koronával, Kohn Henrik, II. oszt. 4 koronával, Hődör András, II. oszt. 5 koronával, Tóth Ferencz, II. oszt. 5 koronával, Orbán György, III. oszt. 4 koronával, Teleki Jakab, IV. oszt. 4 koronával, Kohn Mór, IV. oszt. 4 koronával és Mihályi Zsigmond, IV. oszt. 4 koronával, összesen: 48 korona.

Dr. Roxer Gyula és neje, szül. Korossy Janka 200 koronás alapítványának 10 kor. évi kamatját Harmat Pál, III. oszt. tanuló kapta, ki magaviselet, szorgalom és előhaladás tekintetében intézetünk legkiválóbb tanulója volt.

Dr. Kozics Elemérné úrnő 10 koronát tevő adományát Nagy István, IV. oszt. tanuló kapta pénzsegély czimén.

Dr. Kozics Elemér 40 koronát adományozott, hogy azon — a növendékekkel teendő tanulmány-kirándulás esetén — egy szegénysorsu jó tanulót magunkkal vigyünk, egyébként az ifjusági könyvtár gyarapítására fordítsuk.

Mivel a tanulmánykiránduláshoz valamelyes kedvezmény elérése szempontjából szükséges 20 tanulót nem birtuk összetoborozni, a 40 koronát az ifjusági könyvtár gyarapítására fogjuk fordítani.

Fogadják e nemeslelkű jótévők és csendesen működő iskolánk minden jóakarója a növendékeknek és a tanári karnak legőszintébb és leghálásabb köszönetét!

VIII.

Általános és a jövő tanévre vonatkozó tudnivalók.

A) *A szülőknek:*

Községünk lakóinak tulnyomó része gazdálkodással foglalkozik. Kisebb hányada iparos és kereskedő. Lakosságunk foglalkozásának az összes iskolai intézmények között tehát legjobban oly irányú iskola felel meg, mely a gazdasági, ipari és kereskedői pályára lépőknek megadja azt a legszükségesebb alpműveltséget, amely ezen pályák jobbsikerű, azaz eredményesebb betöltéséhez mint alap okvetlenül megkívánatik. Van egy iskolai intézmény, amelynek kezdettől fogva volt — és ma is a végcélja az, hogy a gazdasági, ipari és kereskedelmi pályára lépő ifjaknak a foglalkozásuk okszerű vezetéséhez szükséges értelmi képzettséget és gyakorlati ismereteket megadja. Ez az iskolai intézmény a polg. fiúiskola.

A polgári iskola tehát nem a tudományos pályákra törekvő ifjuságnak előiskolája, hanem a termelést, feldolgozást és kereskedést szolgáló életpályák középfoku iskolája.

Ha vannak azonban szülők, kik fiaikat tudományos pályára óhajtják képeztetni, azok is a polgári iskolába járat-

hatják azokat, gondoskodniok kell azonban, hogy fiaik a latin, illetve francia nyelvet a középiskolai tanterv kívánalmainak megfelelően magánuton elsajátíthassák, mert e tárgyak nem tartoznak a polgári iskola kötelező tárgyai közé. Ha erről gondoskodtak, fiaik a polgári iskola negyedik osztályának sikeres elvégzése és a köteles felvételi vizsgának eredményes letvése után felléphetnek a gimnázium, illetve a reáliskola V. osztályába.

A polgári iskola négy alsó osztálya a középiskolák négy alsóbb osztályával egyébként egyenlőrangú iskola lévén, átléphet a tanuló a felső kereskedelmi iskolába; a középipar-tanodába vagy felső építő ipariskolába; az el. isk. tanítóképző intézetbe; a mechanikai tanműhelybe; az országos mintarajziskolába; a cs. és kir. hadapród-iskolába; a magy. kir. honvéd főreáliskolába; a magy. kir. honvéd hadapród-iskolába; a cs. és kir. hadtengerészeti akadémiába; a magy. kir. tengerészeti akadémiába.

Ha valaki a polgári iskola hat osztályát végzi, (ami nálunk csak magánuton lehetséges) akkor átléphet az erdészeti intézetekbe; a cs. és kir. hadapród-iskola és hadtengerészeti akadémia III. évfolyamába; alkalmaztathatja magát állami hivatalokra, vasuti gyakornokságra, a nem kincstárilag kezelt postai, távirdai kezelői szolgálatra, számtiszti hivatalokra, a minisztériumoknál, vámi, pénzügyőri, fogyasztási adói, pénz- és adóőrési, dohánybeváltási, gyártási és eladási, bélyegző és sóhivataloknál, a megyéknél segéd és kezelői

állomásokra. Alkalmazható ipari és kereskedelmi, biztosító-társulatoknál, pénzügyintézeteknél. Ha a latin nyelvből vizsgázik gyógyszerész is lehet.

Reményelem, hogy e rövid tájékoztatást a szülők szívesen fogadják, mert így iskolánkba járó gyermekeik jövőjének alakulását legalább részben intézhetik.

B) Tudnivalók a rendes (nyilvános) tanulóknak:

Az 1906—1907-ik, vagyis a jövő isk. évben a beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek, polg. iskolánk igazgatói irodájában és tartanak szept. 6-ig bezárólag, naponként délelőtti 8—11 óráig. Későbbben jelentkezők indokolt késedelmesezők igazolása esetén egész szeptember hó végéig vétetnek fel. A szeptemberen túl jelentkezők felvételéhez — csak fel-fotyamodással nyerhető — kir. tanfelügyelői engedély szükséges. Bármely osztályba lépőknél az esetlegesen szükséges felvételi vizsgálat a jelentkezés napján fog megtartatni.

Az esetleges magán — egyéb felvételi-, javító és **tanterv különbözeti vizsgálatok** szeptember hó 3-án lesznek megtartva és szept. 7-én az ünnepélyes „Veni Sancte,“ az iskolai rendtartási és fegyelmi szabályoknak feloľvasása s kellő értelmezése, továbbá egyéb tudnivalóknak kihirdetése után megkezdjük a rendes tanításokat.

A tanulók és a felvételi feltételek:

1. Az intézet tanulói lehetnek rendes és magántanulók
2. A rendes tanulók és azon magántanulók **felvétele,**

kik a **tanév végén** óhajtanak magánvizsgát tenni, fentjelzett napokon történik. A felvételre kitűzött utolsó nap után október elejéig, csak igazolandó alapos oknál fogva veszi fel a tanulókat az igazgató, azontul rendkívüli esetben megy. kir. tanf. engedélylyel vétetnek fel. A későbbi iratkozások tehát csak tanfelügyelői engedélylyel történhetnek, ha az illetők az időközben elhaladott tanulmányok ismeretét szóbeli vizsgán igazolják.

3. A polg. isk. első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló iratkozhatik :

a) aki életének legalább 9 évét betöltötte ;

b) kinek az elemi (nép) isk. negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit az evégre elrendelt felvételi vizsgálat után igazolja.

4. A polg. iskolába lépő tanuló, bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelvet is tudni annyira, hogy a törvény által ezen iskolában elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül részt vehessen.

5. A polg. isk. bármely osztályába bevehető minden oly tanuló, aki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és az azon osztályban megkívántató előkészültségről vizsgálat után bizonyosságot tesz.

6. A középiskolából a polg. iskolába átlépni kívánó tanuló felvétetik :

a) elsőrendű bizonyítványa alapján ;

b) másodrendű bizonyítványa alapján, ha az illető tanuló gimnáziumban latin vagy görög nyelvből, reáliskolában fran-

cia nyelvből kapott elégtelen osztályzatot, de a többi tantárgyakból legalább elégséges érdemjegye van.

Amennyiben azonban a középiskolák és a polg. iskola tantervei között lényeges eltérések vannak, melyek az átlépés alkalmából figyelmen kívül nem hagyhatók, azért a középiskolából polg. iskolába átlépő tanuló, a polg. iskola megelőző osztályaiban előforduló azon tananyagból, melyet a középiskolában nem tanult és amely a polg. isk. későbbi osztályaiban nem fog pótoltatni, felvételi vizsgálatra köteleztetik. Ha a tanuló ezen felv. vizsgálatnak azonnal való letehetésére nincs elkészülve, akkor neki előkészülés céljából az évi osztályvizsgálat idejéig terjedő határidő engedélyezhető; osztályvizsgálatra azonban ily tanuló csak a felv. vizsgálat előzetes sikeres letétele után bocsáttatik. E vizsgálat díja tárgyanként 4 korona. (Lásd IX. fejezet.)

7. Oly tanuló, ki a középiskolában a 6) alatt b) pontban említett tárgyakat leszámítva, egy vagy legfeljebb két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, szintén felvehető a polg. isk. megfelelő magasabb osztályába, ha a 6) pont negyedik bekezdésében említett tantervi különbözetből teendő vizsgálaton kívül azon tantárgyakból, melyekből elégtelen osztályzata van, a polg. iskolában a felvételt megelőzőleg sikeres felv. vizsgát tesz. — Ezen esetben azonban a felvételi vizsgálatra bocsátáshoz a kir. Tanfelügyelő engedélye szükséges.

8. Oly tanuló, ki a középisk. valamely osztályát eredménytelenül ismételte s ennél fogva tanulmányait a középisk. ban nem folytathatja, polg. isk.-ban az ismételt osztályának

megfelelő, sőt amennyiben osztályzat tekintetében a 6. alatti b) pontban támasztott feltételeknek megfelel, a következő felső oszt.-ba is felvehető.

9. A felvételnél megkívánatik a növendékek szü-
lőjének, gyámjának v. ezek helyettesének jelenléte. Azon
szülők v. gyámok, akik nem az intézet székhelyén laknak,
kötelesek olyan alkalmas s helybenlakó helyettest bejelenteni,
akire a házi felügyeletet illető hűtelezettségeiket átruházták s
aki az intézet közléseit az ő nevükben elfogadja és fogana-
tosítja. — Az e tekintetben beálló változást a szülők v. gyá-
mok kötelesek az igazgatóval tudatni, mint viszont az igazgató
is köteles az illető szülőket vagy gyámokat figyelmeztetni
arra, ha változást v. intézkedést lát szükségesnek.

10. A felvételt az igazgató teljesíti s vidéki tanulók
után évenként beírásakor 20 kor tandíjat vesz. — A fel-
vételtre jelentkezőknek magukkal kell hozniok: keresztlevelet,
illetve születési bizonyítványt; továbbá oltási, illetve uj-
raoltási s a megelőző végzett tanulmányokról hiteles isk.
bizonyítványt. Tartozik még minden növendék az arra
illetékes orvos által díjmentesen kiállított bélyegmentes
bizonyítvánnyal igazolni, hogy szemei trachomamentesek.

11. Azon tanulók, kik magukat testi fogyatkozás miatt
a rajz, szépírás, vagy testgyakorlás tanulása alól felmentetni
kívánják, tisztí orvos által kiállított orvosi bizonyítványt kö-
telesek bemutatni. Egy fél évig terjedő időre a felmentést az
iskolaszék adja meg, fél évnél hosszabb időre, vagy véglege-
sen a tanulót csak a kir. Tanfelügyelő mentheti fel.

12. A felvett tanuló beiratkozása által aláveti magát az intézet rendszabályainak és a tantestület által év közben hozandó mindennemű rendszabályának úgy, hogy ezek alól őt a szülők s ezek helyettesei sem menthetik fel.

13. Azon tanuló, ki legfeljebb három tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, a tantestület által a következő iskolai év elején javító vizsgálatra bocsátható. Aki három tárgynál többől bukott, annak ismételnie kell az osztályt, mint szintén annak is, aki a javító vizsgálaton bárcsak egy tárgyból is újra megbukott.

A pót- és javítóvizsgálatokat kérő folyamodványok augusztus hó 15. napjáig, magánvizsgálatok után pedig azonnal az igazgatósághoz nyújtandók be.

14. Az elégtelen érdemjegy kijavítására a tanuló csak azon esetben bír igényvel, ha a javításra szóló engedélyt a fent megszabott időben kérelmezi és tanulói pályáját meg nem szakította. Oly tanuló, aki a folyamodvány beadására megszabott határidőt elmulasztja, vagy az iskolát odahagyta, előbbi időből származó elégtelen érdemjegyeinek kijavítására többé igényvel nem bír, hanem az egész osztályt ismételni tartozik, vagy az egész osztályról magánvizsgálatot köteles tenni.

15 Szegénységüket igazolni tudó helybeli tanulók a készlet erejéig tankönyvekkel és taneszközökkel fognak ellátni az iskolafentartó által.

Vidéki szülők gyermekeik elhelyezése iránt teljes bizalommal fordulhatnak az igazgatósághoz.

C) *Tudnivalók magántanulóknak:*

1. **Vizsgálatok.** Magánvizsga évenként négy ízben van, és pedig a tanév elején, karácsony táján, husvét táján és a tanév végén.

A magánvizsgálat írásbeli és szóbeli. Az írásbeli vizsgálat megelőzi a szóbeli vizsgálatot.

Tárgyai: a magyar nyelv, német nyelv, számtan, rajz és a szépírás. A testgyakorlat és az ének nem képezi a magánvizsga tárgyát.

2. **Egyes tantárgyak alól való felmentés.** Felmentésnek a magánvizsgálatoknál csupán a szabadkézi és mértani rajznak gyakorlati részéről — leányoknál a női kézimunkából — van helye tisztí orvosi bizonyítvány alapján, testi hiba okából. A fölmentést a kir. Tanfelügyelő adhatja meg; a kérvény az igazgatónál nyújtandó be.

3. **Vizsgaengedélyek.** Az olyan fiu magántanulók, kik a **tanév elején** megfelelő életkor és az előző osztály elvégzését igazoló iskolai bizonyítvány alapján **beiratkoztak, ugyanazon tanév végén** akadálytalanul bocsáttatnak magánvizsgálatra.

Elemi iskolai bizonyítvánnyal a tanév elején csak a polgári iskola első osztályába lehet beiratkozni magántanulónak.

Más megyebeliek magántanulókul fel nem vehetők, sőt nem is vizsgázhatnak, ha megyéjükben polg. iskola van.

A vizsgálati engedélyért minden más esetben folyamodni kell.

Az olyan bácsmegyei illetőségű magántanulóknak, akik egy, vagy legfeljebb két osztályból kívánnak egyszerre magánvizsgát tenni, az engedélyért Bács vármegye kir. Tanfelügyelőjéhez kell folyamodniok.

A kérvényt minden esetben az igazgatóságához kell beadni.

A kérvényhez mellékelni kell a születési bizonyítványt, a folyamodó eddigi tanulmányait igazoló összes iskolai bizonyítványokat és az állandó lakhelyet igazoló községi bizonyítványt és ezenkívül azok, akik már nem állanak szülői gondozás alatt s akik tanulmányaikat megszakították, foglalkozásukat és erkölcsi magaviseletüket hiteles hatósági bizonyítvánnyal kötelesek igazolni.

Szegénységi bizonyítvány alapján a folyamodvány és mellékletei bélyegmentesek, különben a törvényes bélyegilleték alá esnek.

Túlkorúság a vizsgálatra bocsátó engedély megadásánál akadályul nem szolgál.

Iskolánkban V. és VI. osztályos polg. isk. magántanulók is tehetnek magánvizsgálatot.

Az elemi iskola 5. vagy 6. osztályát végzett növendékek engedélyt kérhetnek a polgári iskola II., illetőleg III. osztályára. A megfelelő magasabb osztályra ugyancsak engedélyre jogosultak azok a középiskolai és felső kereskedelmi iskolai tanulók, akik a latin, görög, vagy a francia nyelvből kaptak elégtelen osztályzatot. Megjegyzem azonban, hogy az ilyen jelentkezőknek a magánvizsga előtt azon tananyagból,

melyet a másfokú iskolákban nem tanultak, tantervkülönbözeti vizsgálatot *) kell tenniök s csak ennek sikeres kiállása után bocsáthatók magánvizsgára. A tantervkülönbözeti vizsgálatért tárgyanként 4 korona fizetendő.

4. **Vizsgálati díjak.** Egy osztályból teendő magánvizsgálatért 50 korona, osztály-összevonás esetén 80 korona vizsgálati díj fizetendő.

5. **Figyelmeztetés.** Azon magántanuló, aki a részére engedélyezett magánvizsgálaton nem jelenik meg, vagy arról vizsgálat közben visszalép, csak újabb engedély folytán és csak a következő szabályszerű határidőben bocsátható ismét magánvizsgálatra s a befizetett díjak visszafizetését, vagy ezeknek az újra engedélyezett vizsgálatnál való beszámolását nem igényelheti.

6. **Leányok magánvizsgálata.** A magánvizsgálati engedélyt kivételesen és különös méltánylást érdemlő esetekben nők is megkapják. Ezeknek az engedélyért Bácsvármegye kir. Tanfelügyelőjéhez kell folyamodni. A kérvény az igazgatónál adandó be.

A fennebb előadatok ezekre is kötelezők, de megjegyzem, hogy a nők a **polgári leányiskola tananyagából tesznek magánvizsgálatot.** A tananyag felől tájékoztathatják magukat bármelyik polgári leányiskola értesítőjéből, vagy a polgári lányiskolák számára kiadott tantervből, mely 40 fillérért a m. kir. tud. egyetemi nyomdában kapható. (Budapest, I., Vár, Iskolatér 3. sz.)

* (lásd következő fejezetet)

IX.

Tantervkülönbözeti vizsga-anyag.

A) *Elemi iskolai*

1.) V. osztályból polg. isk. II. oszt.-ba.

1. Szám tanból. Időszámítás. Közönséges és tizedes törtekkel műveletek.

2. Mértanból. Idomok összeillősége, symmetriája és hasonlósága. Területszámítás.

3. Ábrázoló mértanból. A szerkesztő síkmértan elemei.

4. Természetrajzból. Növény- és ásványtan elemei.

2.) VI. osztályból polg. isk. III. oszt.-ba

1. Magyar nyelvből. Összetett szerkezetű mondatok taglalása és szerkesztése. Mellé- és alárendelt mondatok viszonya. A szókötés (a határozók u. n. igekiegészítők tana), Szóképzés.

2. Szám tanból. Időszámítás. Műveletek közönséges és tizedes törtekkel. Számolási rövidítések. Számítási műveletek korlátolt pontossággal. Olasz gyakorlat.

3. Mértanból. Idomok összeillősége, symmetriája és hasonlósága. Területszámítás. A mértani testek hálózata. A testek térfogatának és felszínének meghatározása.

4. Az ábrázoló mértanból. Szerkesztő síkmértan elemei. Vetülettan elemei; pont, vonal siktérbeli helyzetének meghatározása, egymáshoz való viszonya.

5. Természetrájzból. Növény-, ásvány- és állattan elemei.

B) *Gimnáziumi*

1.) I. osztályból polg. isk. II. oszt.-ba.

1. Természetrájzból. A polg. isk. I. oszt. számára előírt anyag az ásványtanból.

2. Földrajzból. Ausztria.

2) II. osztályból polg. isk. III. oszt.-ba.

1. Természetrájzból. Ásványtan.

2. Ábrázoló mértanból. Vetülettan elemei: pont, vonal, siktérbeli helyzetének meghatározása, egymáshoz való viszonya.

3.) III. osztályból polg. isk. IV. oszt.-ba.

1. Magyar nyelvből. A hangsúlyos vers.

2. Számтанból. Határidőszámolás. Elegyítési feladatok.

3. Természetrájzból. Az ásványtan, kőzetan és geologia alapvonalai.

4. Ábrázoló mértanból. Vetülettan elemei: pont, vonal siktérbeli helyzetének meghatározása, egymáshoz

való viszonya. Mértani testek ábrázolása. Árnyék és perspektiva (látkép) szerkesztése.

4.) IV. osztályból polg. isk. V. oszt.-ba.

1. Szám tanból. Határidőszámolás, Elegyítési feladatok.

2. Természetrájzból. Ásvány-, kőzet és földtan.

3. Természettanból. A testek általános tulajdonságai. A testek mozgása. Az erő s azok súlyegyene. A munka. A gépek.

4. Ábrázoló mértanból. A polg. isk. II. III. és IV. osztályaira előirt teljes anyag.

5) V. osztályból polg. isk. VI. oszt. oszt.-ba.

1. Szám tanból. Határidőszámolás, elegyítési feladatok. Logarithmus. Regula falsi. Elsőfokú számtani és mértani sorok. Kamatos-kamat.

2. Természettanból. A polg. isk. IV. és V. osztálya számára előirt tananyag.

3. Alkotmánytanból. A polg. isk. V. osztálya számára előirt teljes anyag.

4. Természetrájzból. Ásvány-, kőzet és földtan.

5. Ábrázoló mértanból. A polg. isk. II-V. osztályai számára előirt teljes anyag.

6. Könyvvitelből. Egyszerű könyvvitel.

C) Redliskolai.

1.) I. osztályból a polg. isk. II. oszt.-ba.

1. Természetrájzból. Ásványtan.

2. Földrajzból. Ausztria.
- 2.) II. osztályból polg. isk. III. oszt.-ba.
1. Természetrajzból. Ásványtan.
 2. Ábrázoló mértanból. A polg. isk. II. oszt.-nak anyaga.
- 3.) III. osztályból a polg. isk. IV. oszt. ba
1. Magyar nyelvből. Hangsúlyos vers.
 2. Számtanból. Határidő számolás. Elegyítési feladatok.
 3. Természetrajzból. Ásvány-, föld- és kőzettan.
 4. Ábrázoló mértanból. A polg. isk. II. és III. oszt. számára előírt anyag.
- 4.) IV. osztályból a polg. isk. V. oszt.-ba.
1. Történelemből. A polg. isk. IV. oszt.-nak történelmi anyaga.
 2. Számtanból. Határidő számolás. Elegyítési feladatok.
 3. Természetrajzból. Ásvány-, kőzet- és földtan.
 4. Ábrázoló mértanból. A polg. isk. II. III. és IV. osztályai számára előírt anyag.
- 5.) V. osztályból polg. isk. VI. oszt.-ba.
1. Számtanból. Határidő számolás. Elegyítési feladatok. Logarithmus. Regula Falsi. Elsőfokú számtani és mértani sorok. Kamatos-kamat.
 2. Könyvvitelből. Egyszerű könyvvitel.

3. Alkotmánytanból. A polg. isk. V. oszt. tananyaga.

4. Történelemből. A polg. isk. V. oszt. tananyaga.

5. Természetrajzból. Kőzet- és földtan.

6. Ábrázoló mértanból. A polg. isk. II.-V. osztályainak anyaga.

X.

Ügyszatói jelentés.

Az 1905 – 906-ik iskolai év 1905. évi szept. hó 4-én a beiratásokkal kezdődött. Beiratkozott szept. hóban 29 első osztályú, 28 második osztályú, 17 harmadik osztályú és 15 negyedik osztályú tanuló. Később tanfelügy. engedélylyel felvétetett még egy III. oszt. tanuló s így a rendes (nyilvános) tanulók száma összesen 90-re emelkedett. Ezeken kívül volt még 14 magántanulónk, kikről értesítőknek kimutatásai között találja meg olvasónk a szükséges adatokat.

A beirt tanulókból évközben kimaradt 4 rendes és vizsgára nem jelentkezett 1 magántanuló.

A javító-, felvételi- és magánvizsgálatok 1905. évi szept. hó 2-án tartattak meg és ugyancsak szept. 9-én az ünnepélyes „Veni Sancte“ és utána az iskolai rendtartási és fegyelmi szabályoknak a felolvasása és kellő értelmezése után kezdtük meg a most már letűnt iskolai évet.

A tanulók illetékességét tekintve volt a rendesek között 22 vidéki, a többi helybeli. A vidékiek 20 korona tandíjfizetésre kötelezvék, befolyt utánuk 420 korona tandíj a község házi pénztárába. Egy vidéki tanuló, nevezetesen Atlasz Ármín, törökkanizsai fiú tandíj elengedésért folyamodott.

A tanulóknak erkölcsi magaviselete és tanulásbeli előhaladása kielégítőnek mondható, amint az az egyes kimutatásokból látható.

E helyen említem és nagyon kérem az annak idején érdekelt szülőket, tegyék meg fiaik érdekében azon nagyon csekély fáradsággal járó szíveséget, látogassák meg néha a tantestületet, hogy gyermekük isk. magaviseletéről, szorgalmáról, haladásáról az arra illetékes bírálótól hallják meg a véleményt. Különösen azon szülők jőjjenek, kiknek fiai úgynevezett isk. intést visznek. Mennyi hibát lehetne így jó előre kiigazítani s mekkora előny származnék ebből tanulóra és szülőre egyaránt?

Az egészségügy a lefolyt évben kedvező volt. Egy növendékünk azonban volt, aki betegség miatt egész éven át nem jött iskolába.

A tanári karban nem fordult elő hosszabb ideig tartó betegségi eset, ha azonban mégis mulasztania kellett egyik másik kartársnak, úgy a többiek helyettesítéséről gondoskodtak.

A vallásügyet tekintve intézetünk minden tanulója rendes hitoktatásban részesült és minden ünnepen részt vett saját felekezete isteni tiszteletén.

Iskolánk felügyeleti hatóságairól értesítőnk elején lévén szó, itt csak annyit említek, hogy iskolánkat június hóban meglátogatta dr. Kárpáti Sándor, kir. segédtanfelügyelő, ki ez alkalommal minden osztályban, minden tárgyból kérdéseket intézett a tanulókhoz s tapasztalatait feljegyezte. A testülettel értekezletet tartott s ott tapasztalatait előadva kiemelte, hogy iskolánk felszerelése még igen hiányos, amin lehetőleg gyorsan kell majd segíteni.

A tanári karban évközben örvendetes változás történt, amennyiben a közs. iskolaszék a már régebben üresedésben levő ötödik tanári állást választás útján végleg betöltötte. A választás sikerült, amennyiben Mondok Ferencz tanárban, igen jó modorú, képzett és ügyes szakférfit nyert.

A testület minden ténykedésével a tanulók erkölcsi, szellemi és testi megerősödését czélozta. Nemcsak az iskolaj épület falai között kísérte figyelemmel az intézet tanulóit, hanem künn a társadalmi életben is. Értekezletein a tett tapasztalatokat szóba hozta és az esetleg megtévedt tanuló megjavulását czélzó határozatokat hozott. Rendes értekezletein kívül négy intő értekezletet tartott, melyeken minden osztálynak minden tanulója vétetett bírálat alá úgy magaviselet, mint szorgalom és előhaladás tekintetében. Amely esetben szükség volt rá, észrevételeit a szülőkkel írásosan tudatta.

Január végén értesítőt kaptak a tanulók, év végén mindegyik bizonyítványt.

Iskolai ünnepélyeinkkel a hazafias érzés erősbödését czéloztuk, mire kiváló alkalmat szolgáltatott okt. 6-ika, nov. 19-ike, márcz. 15-ike, ápr. 11-ike és jun. 8-ika. Mindegyik fentemlitett napon isk. ünnepélyt tartottunk, melyeken a tanárok felváltva hazafias lelkesítő beszédeket intéztek a tanulókhöz.

Volt egy tisztán szórakoztatásra szánt ünnepélyünk, a jun. 2-án megtartott juniális, amelyet a nagyérdemű közönség szíves adakozása tett lehetővé. Hálás köszönet érte!

Az évváró nyilvános vizsgálatok tartama alatt láthatta

a közönség érdeklődő része a tanulók és a vezető tanár ügyességéről egyaránt tanuskodó rajzkiállítást. Az eredmény igazán meglepő, amennyiben a rajz ma már nem sokat érő üres másolás — hisz azt egy alkalmasan köszörült élettelen üvegdarab is megteszi — hanem a növendék megfigyelő-képességét, látását a természet iránt való érdeklődését, szépízlését hatalmasan fejlesztő tantárgya az iskolának. A szép eredmény bizonyos kapcsolatban van az évenként tartatni szokott országos rajzkiállítások látogatásával

A nyilvános és magánvizsgálatok sorrendje a következő volt:

A róm. kath. vallású tanulók hittani vizsgája június 11 és 12-én volt. Első napon az I. és II. oszt. tanulói vizsgáltak, második napon a III. és IV. oszt. tanulói 11 órától.

Június 15-én d. e. 11 órától volt mind a négy osztály izraelita tanulóinak hittani vizsgája

Június 16-án d. e. 11 órától a görög keleti vallású tanulók hittani vizsgája tartatott.

Az I. osztály tanulóinak évvizsgáló vizsgája f. évi június hó 18-án d. e. 8 órától kezdetten lett megtartva, melyre az iskolaszék részéről Sóti Imre dr., Losoncz János, Vinczer Ferencz és Gregorovits Velimir küldettek ki.

A II. osztály tanulóinak vizsgája f. évi június hó 19-én d. e. 8 órától kezdetten lett megtartva, melyre az iskolaszék részéről Márton Mátyás, Csuka Sándor, Király Sándor dr. és Nagy Á. János küldettek ki.

A III. osztály tanulóinak vizsgája f. évi június hó

20-án d. e. 8 órától kezdetten lett megtartva, melyre az iskolaszék részéről Popovits György, Tripolszky József, Weisberger Ignátz és Apczy Mihály küldettek ki.

A IV. osztály tanulóinak vizsgája f. évi június hó 21-én d. e. 8 órától kezdetten lett megtartva, melyre az iskolaszék részéről dr. Rosenberg Ede, Laczkovics Károly, Huszágh István, Löbl Nándor dr. és Szilágyi Antal küldettek ki.

Június 21-én d. u. 4 órakor kezdődött mind a négy osztály tornavizsgálata, melyre Popovits György, Huszágh István és Vinczer Ferencz isksz. tagok küldettek ki.

Június 22-én és 23-án tartott magánvizsgálatokhoz pedig Márton Mátyás, Laczkovics Károly és Csuka Sándor isksz. tagok küldettek ki.

Június 23-án osztattak ki a jutalmak és bizonyítványok.

Az összes vizsgálatok a polg. fiúiskola épületében tartattak.

Jelentésem befejezéséül fogadja községünk mint iskola-fentartó és annak érdemes képviselő-testülete, iskolaszéke, úgy az érdekelt szülők, tanulók, valamint tanárok köszönetét, hogy az iskola ügyeit a lehetőséghez képest előmozdította. — Köszönet illeti ismételtén a jótékonytárgyak gyakorlók nagyra becsült tagjait és részemről a tanári kart, amely mindvégig kitartó ügyszerető buzgalommal iskolánk jó hírnevének emelését tűzte ki célul azért, hogy derék, hazaszerető, értelmes polgárok neveléséből kivette a maga tevékeny irányító részét.

Isten áldja munkánkat!

Dégy Kálmán,
igazgató.

44

72

60

66

71

66

57

58

61

59

76

684

4